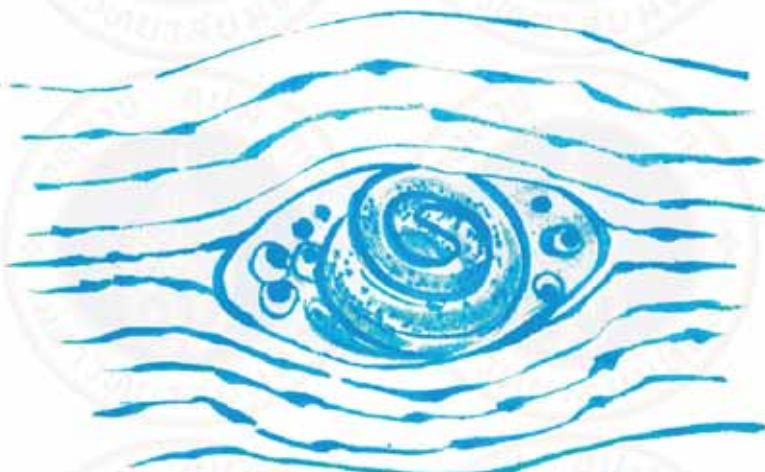

เปิดพยาธิ....กำไม้ตัวบวม

หมออไอ

เช้าวันหนึ่ง ที่บ้านของ ด.ช. จุก ซึ่งตั้งอยู่บริเวณภูดอยแวดล้อมด้วยป่าเขาสำนักในภาคเย็นสบายนทางตอนเหนือของประเทศไทย

แม่ครับ แม่ครับ
ทำไม่วันนี้พ่อยัง
ไม่ไปไร่ละครับ

พ่อเอ็งเขาไม่สบาย เห็นบ่นว่า
ปวดบวมที่แขน ขา เดินไม่ไหว
หลายวันแล้ว ยังไม่หายเลย แม่ให้
พี่เอ็งเขาไปตามหมอกที่อนามัยมาดู
พ่อแกแล้ว ไม่รู้จะเป็นอย่างไรบ้าง
อ้อ..นั่นไงหมอกเทนมากอดี เรา
พาหมอกไปคุยกับพ่อเอ็งกันเถอะ

- หมอเหน : อาการพิคหม่องไม่ค่อยดีเลย ปวดบวมมากขึ้น ฉันว่าพาทิดแกไปหาหมอใหญ่ที่อำเภอคึกกว่า หากปล่อยไว้เห็นทำจะแย่แน่
- แม่ : เป็นมากขนาดนั้นเลยหรือหมอ ฉันคิดว่าแกปวดเมื่อยจากการทำงานหนักเสียอีก เออ! เมื่อยืนฉันได้ช่าว่าเพื่อนๆ พี่เขาอีกหลายคนก็มีอาการแบบนี้เหมือนกัน ฉันว่าพาไปหาหมอพร้อมๆ กันเลยดีกว่า
- หมอเหน : ดีครับ งั้นให้จุกไปตามมาเลยนะ ฉันจะได้พาไปหาหมอใหญ่พร้อมๆ กันเลย

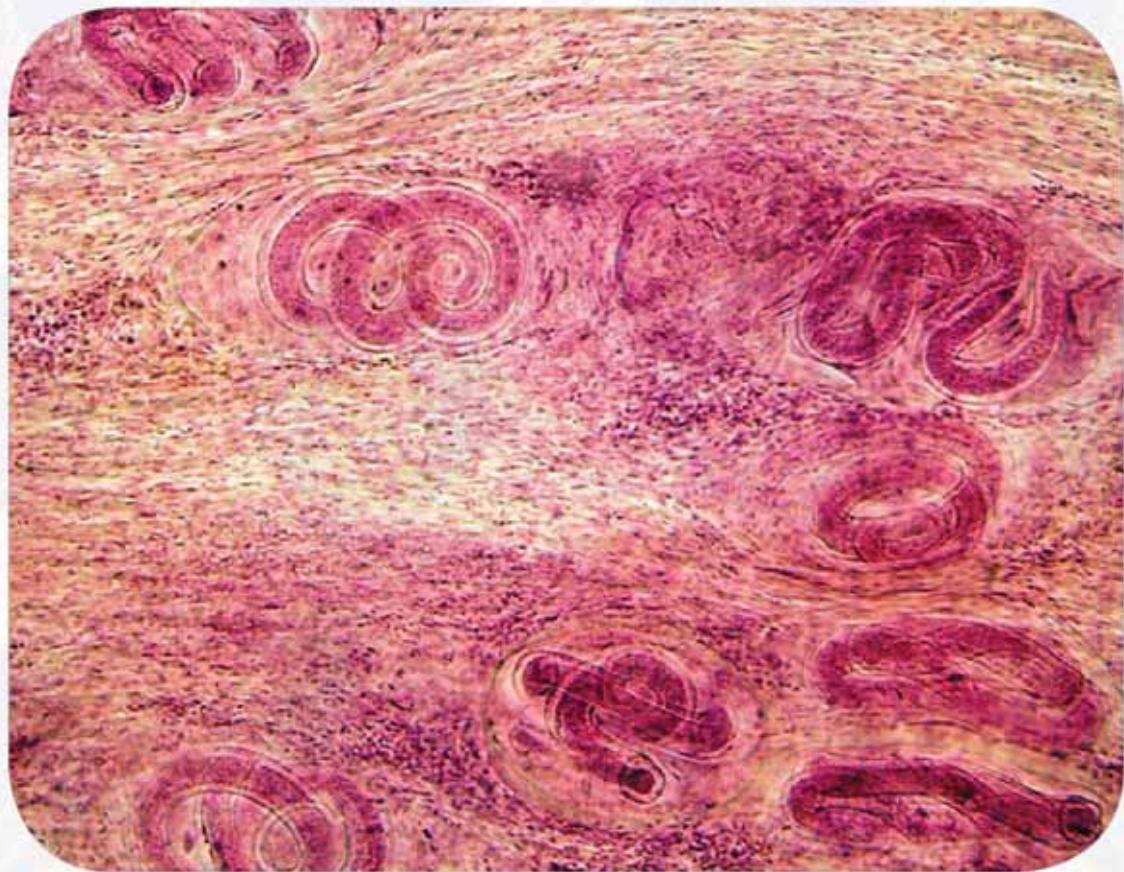
หมอเหน แม่ และจุก ก็พาทิดหม่อง กับเพื่อนบ้านไปหาหมอที่โรงพยาบาลประจำอำเภอเพื่อตรวจวินิจฉัยโดยละเอียด

ตกลงเมื่อเดือนก่อนทิดหม่องและเพื่อนๆ กิน “พล่าหมูป่าดิบ” ที่ล่ามาได้จากในป่าใกล้หมู่บ้านมากินแกล้มเหล้า แล้วตอนนี้มีป่วยบวมที่แขนและน่อง หมอส่งสัยว่าทุกคนน่าจะเป็นโรค “พยาธิตัวบวม”

จุก : โรคพยาธิที่ลุงหมอนุดถึงนี้ ไม่เห็นเคยได้ยินเลย มันคืออะไรครับ
จุกอยากรู้จัง

หม้อโอ : อ้อ โรคที่มีชื่อภาษาอังกฤษว่า “ทริคิเนลโลซิส (trichinellosis)” หรือจะเรียกว่ายาฯ ว่า “พยาธิตัวบวม” ก็ได้นะ เพราะอาการหลักของคนไข้ที่เป็นโรคพยาธินี้จะมีอาการกล้ามเนื้ออักเสบ บวม โต และเจ็บปวด บางรายถึงขั้นเดินไม่ได้เลยนะ

ตัวอ่อนระยะติดต่อของพยาธิตัวบวม

อก : แล้วพ่อหนูเป็นโรคพยาธินี่ได้อย่างไรครับลุงหมอ

หมอโอ : ก็ตอนที่พ่อหนูกินพล่าหมูป่าดิบๆ นั่นแหล่ะ เพราะตัวอ่อนของพยาธิซึ่งฝังอยู่ในเนื้อหมูป่า คนมองไม่เห็นด้วยตาเปล่า เมื่อพ่อของจุกหรือคนอื่นๆ ล่าสัตว์เหล่านั้นมาทำอาหารกินแบบคิน หรือสุกๆ ดิบๆ ก็จะกินตัวอ่อนของพยาธิเข้าไปด้วย พยาธิจะไปโถในลำไส้แล้วออกลูก ลูกพยาธิจะซ่อนไข่เข้ากระแสเลือดไปฝังตัว ที่กล้ามเนื้อลายต่างๆ ที่มีการเคลื่อนไหวบ่อยๆ เช่น กล้ามเนื้อกระบงลม กล้ามเนื้อศีรษะ น่อง ทำให้กล้ามเนื้อเกิดการอักเสบ บวมโต เจ็บปวดจนเดินไม่ได้

จุก : แล้วพยาธิที่ลุงหมอยเล่ามาานี้ มันอันตรายไหมครับ

หมออโอ : อันตรายซีครับ หากมันใช้ไปที่กล้ามเนื้อสำคัญๆ เช่น ที่กระบงลม คนไข้ก็จะหายใจลำบากถึงขั้นเสียชีวิตได้เลยนะ แต่พ่ออนุยังโชคดีที่หมอยาเท่านั้นกับจุกพามาโรงพยาบาลได้ทัน มีโอกาสในการรักษากว่า นี้แน่นอน

จุก : แล้วลุงหมอรู้ได้อย่างไรครับ ว่าพ่ออนุเป็นโรคพยาธิตัวบวม

หมออโอ : อ้อ..ก็จากประวัติการกินหมูป่าดิน แต่หมอยังต้องเจาะเลือดตรวจ และตัดกล้ามเนื้อที่น่องของพ่ออนุไปส่องคุณตัวอ่อน ของพยาธิตัวบวม

ภาพพยาธิในกล้ามเนื้อ

ຈຸກ : ແລ້ວພ່ອຫຼຸງຈະຫາຍໄທເມຄົບ

ໜ່າຍໂອ : ຫາຍຈີຄົບ ໝາຈະໃຫ້ມາພ່າພຍາຮີ ອີກໄມ່ກີວັນພ່ອຫຼຸງກົດຈະອາການ
ດີເຈັ້ນ ແລ້ວກິກລັບບ້ານໄດ້

ຈຸກ : ເສັ້າ! ດີໃຈຈັງຄົບ

ໜ່າຍໂອ : ເຂົາລະ ຕ່ອໄປລັດພ່ອຫຼຸງຈະພາໄປລ່າໜູປ່າມາກິນອີກ ລູງໝາຍອີກ
ບອກວ່າ ຈຸກຕັ້ງບອກພ່ອ ແມ່ ແລະເພື່ອໆ ໃຫ້ກິນອາຫານທີ່ປຽງສຸກເທົ່ານັ້ນ
ໄມ່ວ່າເໜື້ອໜູປ່າ ໜູ້ເລີ້ຍງ ພຣີອ ເໜື້ອສັຕິວຕ່າງໆ ຕັ້ງກຳໃຫ້ສຸກ ສະອາດກ່ອນ
ກິນນະ ຖຸກຄນຈະໄດ້ໄມ່ເປັນໂຮຄພຍາຮີຕົວບວມອີກ ແລະຫາກມີໂຄຮົມີອາການ
ຄລ້າຍພ່ອຈຸກກີຕັ້ງຮັບໃໝ່ມາຫາມອທີ່ໂຮງພຍານາລະນະ ອຍ່າໄປໜີ້ອາກິນເອງ
ເຄື່ອງໄວ່ຫາຍ ແລະອາຈດຶງຕາຍໄດ້ເສີຍວະນະ

ເเจ້າໃຈແລ້ວគົບລຸງໝອ ຈຸກຈະໄປບອກພ່ອ
ກັນແມ່ ແລະເພື່ອນໆ ທີ່ໄວງເຮືອນວ່າຕ້ອງກິນ
ອາຫາວທີ່ປຽງສຸກ ສະອາດເທົ່ານັ້ນຄວັບ ແລະ
ຫາກມີອາການຜິດປາຕີແບບພ່ອຈຸກ ກີໃຫ້ຮົບມາ
ຫາລຸງໝອທັນທີເລີຍຄວັບ ແລະຈຸກກີຈະໄມ່ກິນ
ອາຫາຣົບໆ ອີກເລີຍຄວັບລຸງໝອ ຈຸກກລ້ວ
ເປັນໂຮມພຍາຊີຕົວວົມຄວັບ ວັນນີ້ຈຸກຕ້ອງ
ຂອບຄຸດລຸງໝອມາກຄວັບ ທີ່ອຈີບາຍຈນຈຸກ
ກັນແມ່ເเจ້າໃຈອ່າງດີເລີຍຄວັບ

